

Forum för trafiksäkerhetsrisker av gemensamt intresse inom järnväg, "FRI"

Överenskommelse

Trafikverket

Postadress: Röda vägen 1, 78189 Borlänge

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Dokumenttitel: Forum för trafiksäkerhetsrisker av gemensamt intresse inom järnväg, "FRI"

Författare: Sjöström Karin PLjt

Dokumentdatum: 2025-10-06

Ärendenummer: TRV 2013/46634

Innehåll

Inledning	4
Syfte och mål	5
Mötesformer, deltagande och arbetssätt.....	6
Konferens Säker järnväg	6
Särskilt om hantering av risker/frågor	7
Årsklocka	8
Arbetsgrupper	9
Informationsspridning	10
Gemensam avsiktsförklaring.....	11
Bilaga 1	12

Inledning

Denna överenskommelse har upprättats för att fastlägga syfte och mål för Forum för trafiksäkerhetsrisker av gemensamt intresse, "FRI", och att reglera mötesformer och innehåll. Överenskommelsen träffas mellan Trafikverket, Branschföreningen Tåg företagen (Tåg företagen) och Föreningen Sveriges Järnvägsentreprenörer (FSJ).

FRI är ett forum etablerat av Trafikverket och de som i egenskap av järnvägsföretag nyttjar Trafikverkets infrastruktur samt de som utför underhåll på Trafikverkets infrastruktur. I FRI ingår även större angränsande infrastrukturförvaltare. Utöver det finns även andra aktörer som i olika grad kan ha påverkan på gemensamma trafiksäkerhetsrisker.

Att kommunicera och samarbeta med berörda parter utanför organisationen om gemensamma risker är ett författningsreglerat ansvar för alla aktörer som bedriver verksamhet som järnvägsföretag eller infrastrukturförvaltare.

Överenskommelsen avser inte att reglera de deltagande parternas ansvar för trafiksäkerheten i järnvägssystemet som följer av tillämplig lagstiftning.

Syfte och mål

Det övergripande syftet med FRI är att vara ett gemensamt forum för samverkan och informationsutbyte för att underlätta identifiering och åtgärdande av prioriterade trafiksäkerhetsrisker av gemensamt intresse.

Därtill är syftet att bidra till att deltagarna kan uppfylla lagstiftningens intentioner genom att dela information om identifierade risker och relevanta mätetal/indikatorer samt att samverka kring förbättringsarbete av gemensamt trafiksäkerhetsintresse.

Det övergripande målet med FRI är att bibehålla och förstärka säkerheten i järnvägssystemet samt att bidra till att olyckor och risker minskar.

FRI ska präglas av öppenhet och samarbete.

Mötesformer, deltagande och arbetssätt

FRI består av deltagare från Trafikverket, Tåg företagen och FSJ. Tåg företagens och FSJ:s representanter ska spegla medlemsföretagen. Trafikverket, FSJ och Tåg företagen utser varsin samordnare.

Inom FRI arrangeras varje år fem möten där risker/frågor initieras och diskuteras. Deltagare vid dessa tillfällen är ordförande, samordnare samt i övrigt utvalda representanter och föredragare.

Deltagarna avgör vilka risker/frågor som är av gemensamt trafiksäkerhetsintresse och som kräver beredning av Tåg företagen, FSJ, Trafikverket eller av två/tre parter gemensamt. För varje ny risk ska en analys genomföras, antingen av gruppen eller av gruppen utsedda personer. I beredningen kan ingå att föreslå beslut om arbetsgrupper som närmare hanterar sakfrågan. Permanenta eller tillfälliga arbetsgrupper under FRI beslutas gemensamt vid FRI-möte.

I arbetet ingår även att utifrån den framtagna gemensamma riskbilden prioritera de mest kritiska riskerna.

Vid dessa möten bär var och en sina kostnader för deltagande. Trafikverket tillhandahåller möteslokal om inget annat överenskoms. Trafikverket ansvarar för kallelser, ordförandeskap och mötesanteckningar. Mötesanteckningar delas och justeras i gruppen med en särskild uppgift att identifiera information som är av intresse för en bredare gruppering och som då ska göras tillgängligt i ett informationsbrev som publiceras på Trafikverkets externa branschwebb efter FRI-möten.

Konferens Säker järnväg

FRI arrangerar en fysisk konferens varje höst. Konferensen planeras och genomförs av Trafikverket i samarbete med deltagare i FRI. Plats för konferens kan variera och deltagande sker till självkostnadspris.

Konferensen innehåller bland annat följande:

- Utfall och resultat inom områden av gemensamt intresse samt reflektioner och ställningstagande för fortsatt förbättringsarbete
- Presentation av särskilt intressanta inträffade händelser som är av gemensamt intresse för branschen
- Presentation av pågående förändringar som är särskilt intressanta för det gemensamma arbetet med säkerhet i järnvägssystemet

Inbjudan skickas till järnvägsföretag med trafikeringsavtal - undantaget museiföreningar, vilka i stället företräds genom JHRF, angränsande infrastrukturförvaltare (innehavare av anläggning med mer än enbart sidospår), Branschorganisationerna (Tågföretagen), (FSJ) och Järnvägshistoriska Riksförbundet (JHRF), Transportstyrelsen samt andra aktörer i och utanför järnvägssektorn enligt beslut i FRI.

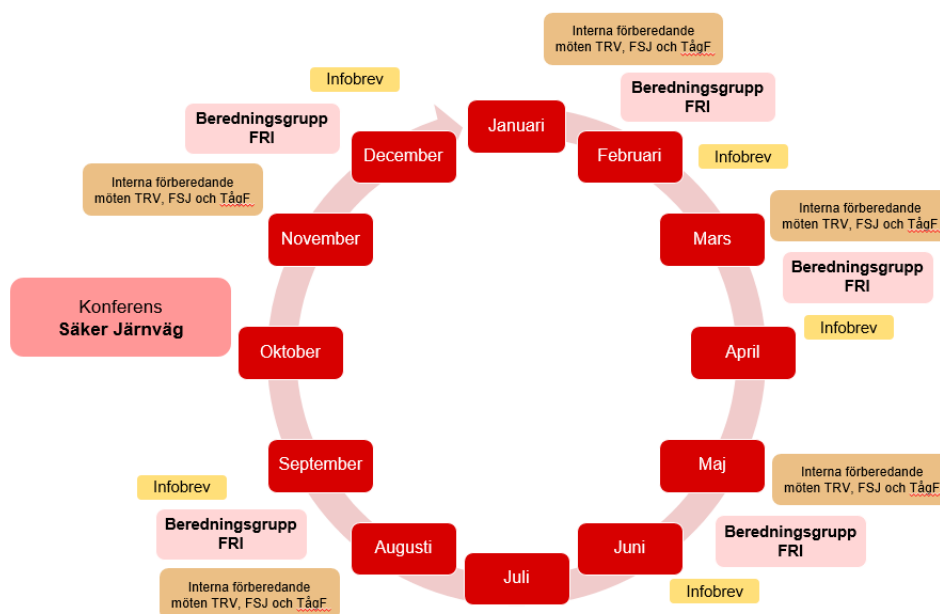
Särskilt om hantering av risker/frågor

Frågor från järnvägsföretag/entreprenörer som inte bedöms vara av generellt intresse lyfts hos respektive kundansvarig/kontraktsansvarig inom Trafikverket.

Varje part ansvarar själv för att eventuella åtgärder efter riskidentifiering vidtas.

Årsklocka

För att arbetet i FRI ska fungera krävs beredning av aktuella frågeställningar inom såväl Tåg företagen och FSJ som Trafikverket. Arbetsgången kan illustreras med hjälp av nedanstående bild.

Vid årets första beredningsmöte ska följande bedömningar/beslut ske:

- Utvärdering av föregående års arbete i FRI.
- Bedömning av behov av förändringar i arbetsgrupper samt instruktion för dessa.

Löpande under året ska följande ämnen finnas med:

- Status i pågående ärenden och risker som är av gemensamt intresse för branschen
- Presentation av arbetet inklusive bland annat lärdomar i aktuella arbetsgrupper i FRI

Arbetsgrupper

Inom ramen för FRI-samarbetet kan områden identifieras där Tågföretagen och FSJ bereds möjlighet att delta i pågående arbeten hos Trafikverket.

Arbetsgrupper (fasta eller tillfälliga) kan också bildas i syfte att närmare belysa olika frågeställningar/risker. I dessa undergrupper kan även andra aktörer delta.

Pågående arbetsgrupper, se bilaga 1

Informationsspridning

På Trafikverkets hemsida <http://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/samarbete-med-branschen/Samarbeten-for-trafiksakerhet/Forum-for-gemensam-riskhantering-trafiksakerhetsrisker-FRI/> finns möjlighet att kontakta FRI för att initiera frågor/risker som kan vara av intresse för branschen att bereda. På sidan finns också aktuell information om genomförda och kommande möten.

Gemensam avsiktsförklaring

Underskriften av denna överenskommelse innebär ett åtagande från parterna att samverka enligt ovan.

Stockholm 2025-xx-yy

För Trafikverket

För Tågföretagen

För FSJ

Ulrika Geeraedts

Pierre Sandberg

Jimmy Hagström

Planeringsdirektör

Förbundsdirektör

Ordförande

Bilaga 1

Nedan redovisas de arbetsgrupper som vid undertecknandet av denna överenskommelse finns etablerade inom ramen för FRI-arbetet.

FRI samverkar även med grupperingarna *TTJ-förvaltningen* och *Branschsamverkan i olycksutredning* även om dessa inte formellt är arbetsgrupper inom ramen för FRI-arbetet.

OSPA-gruppen

Samarbete för att identifiera och informera om faktorer som bidrar till att tåg och växlingsrörelser passerar signaler som visar stopp, (OSPA = obehöriga stoppsignalpassager). OSPA-gruppens arbete syftar till att minska antalet OSPA-händelser samt att följa framtagna indikatorer och ta fram underlag för åtgärder som kan minska antalet.

Plankorsningsgruppen

Gruppen följer framtagna indikatorer kopplat till risker med plankorsning med syfte att ta fram underlag till beslut om åtgärder i järnvägsanläggningen. Därutöver se behovet av utvecklig avseende nya eller förstärkning av befintliga barriärer för att minska riskerna i plankorsningar. Gruppen arbetar även med informationsinsatser kopplat till plankorsningar.

Arbete i spår-gruppen

Gruppen arbetar med säkerhetshöjande åtgärder för arbeten i spår. Förutom säkerheten för den personal som arbetar i spåret hanterar gruppen även risker för påkörning av arbetsmaterial/fordon av passerande tåg.

INFRA-gruppen

Gruppen genomför möten med andra angränsade infrastrukturförvaltare. Syftet är att ha samverkan kring gemensamma risker mellan angränsande infrastrukturförvaltare.

GÖTA-gruppen, gemensam övning och test av arbetssätt

Arbetsgruppens syfte är att utgöra en plattform där infrastrukturförvaltare, järnvägsföretag och järnvägsentreprenörer kan planera och utvärdera övningar och tester av gemensamma eller angränsade arbetssätt kopplat till trafiksäkerhet som behöver samordnas mellan de olika parterna.

Syftet är, förutom det ovan, att sammanställa information om identifierade brister och relevanta resultat för att FRI utifrån detta ska uttala en gemensam inriktning för efterföljande verksamhetsår.

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress: Röda vägen 1

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

[trafikverket.se](https://www.trafikverket.se)